LEHEPAPP

Kuusalu Keskkooli leht juuni 2018

Õpirände võimalused

"Inimesed ei õpi teiste sõnadest midagi, kõik on vaja ise avastada."
Paul Coelho (s.1947), brasiilia kirjanik

Foto: Reisiarhiiv

„Mina ei kavatse siin mitte kellegagi suhelda!“ teatas üks tütarlaps otsustavalt reisi esimesel päeval. Seesama neiu osales juba samal päeval aktiivselt koostöömängudes, naeris ja jutustas võõrkeeles ning leidis endale uued sõbrad, kellega jätkatakse suhtlust internetis.

„Mu inglise keel on nii halb, ma ei saa midagi aru,“ piiksatas üks noormees reisi-eelsel koosolekul. Kohtudes teiste riikide õpilastega aga nägime teda vestlemas, inglise keeles. Poisist saadi aru ja tema mõistis, mida teised üritasid öelda, inglise keeles.

„Kas me ikka peame peredes elama?“ uuris üks neiu, lootuses „välja võidelda“ koht hotellis. „Nad on äkki imelikud, ja ma pean terve õhtu nendega olema. Me ei tunne neid üldse, äkki pole meil millestki rääkida…“ Seesama tütarlaps suhtleb aktiivselt oma „perega“ ning peavad juba plaani uuesti kohtuda.

Õpetajad, kes on olnud õpilasreiside ja rahvusvaheliste õpirännete läbiviimise juures, teavad rääkida veel mitmeid juhtumeid, kus laste (ja ka vanemate) kartused ei ole osutunud tõeks. Suisa vastupidi! Kõige võõra ja tundmatu ees on hirm, see on loomulik tunne. Meie, õpetajate, roll on olla toetav ning valmistada iga õpiränne ette nii, et osalejatel on julge tunne astuda Tallinna lennujaamas lennukile ning sõita kohtuma Euroopa noorte ja kolleegidega.

Igal projektikohtumisel on oma teema. Meie kool on osalenud juba mitmes rahvusvahelises projektis. Erasmus+ koostööprojektid on ühed suuremad ja pikemaajalised. Oleme koos Itaalia, Norra, Horvaatia, Portugali ja Türgi koolidega õppinud väärtuste ja aktiivse kodaniku egiidi all lugude jutustamise olulisust, uudistanud kaasamise printsiipe, õppinud tegema animatsiooni ning esitanud oma maa legende. Oma maad ja kultuuri edasi andes õppisime ka ise palju juurde ning saime ühtlasi teadmisi teiste maade kultuuriruumist. Sellistele kohtumistele annab hindamatu kogemuse elamine võõrustajaperes – vaid nii saab kõige lähema kontakti külastava maaga.

Itaalia, Slovakkia, Rumeenia, Rootsi, Suurbritannia, Belgia ning Türgi on meie partnerid kaasava hariduse 3-aastases projektis. Selle projekti raames on õpilased omavahel kohtunud viiel korral ning fookuses on vastavalt kas sport või muusika. Õpirände grupp moodustub kümnest õpilasest ja kahest saatjast. Olulist rolli mängib ka grupi omavaheline suhtlemine ning

reisi olles on väga hea võimalus õppida tundma oma enda koolikaaslasi. Teame ju kõik, kui kiiresti koolipäev möödub ja vähe jääb aega suhelda, eriti keeruline on leida aeg nende jaoks, kes ei käi su oma klassis. Õpiränne seda aega koostegutsemiseks aga pakub.

Muutunud õpikäsitus toob koolidesse hoopis uued väljakutsed. Rahvusvahelised koostööprojektid on üks võimalus on „arendada õppijas kriitilist ja loovat mõtlemist, analüüsioskusi, ettevõtlikkust, meeskonnatöö ning kirjaliku ja suulise eneseväljenduse oskust." (K.Vinter. TLÜ haridusteaduste Instituut). Oluline on inimene ja tema väärtushoiakud. Õpirännete ajal toimub õppimine, kuid see on tihti varjatud kujul ning ka õpikeskkond on teine kui tavapärane kooliruum. Tihtilugu jäävad saadud muljed sügavale tunnetusmaailma ning muunduvad uuteks, konkreetseteks teadmisteks al-

les hiljem, kui on saanud aega settida ja selgineda. Seepärast saab nii mõnigi kord kuulda koolitee juba lõpetanud vilistlaselt, et põhikooli klassireis muutis tema hoiakuid eakaaslastest või uute sõprade mõjul avastas enda jaoks hoopis uue tee, kuidas edasi minna. Õpirände mõju lühiajaline ning pikemaajaline samaaegselt. Näeme seda, et õpilane tuleb projektikohtumistelt tagasi enesekindlama ja avatumana – on lisandunud üks oluline kivi väärtusteseina. Usk iseendasse on liikuma panev jõud! Tegutseme edasi ja ikka koostöös!

Piia Palge-Lepik
Õpirände koordinaator,
algklasside õppejuht

Foto: Reisiarhiiv

Paar küsimust Maarja Nummertile koolimaja arengu osas

Maarja Nummert (sündinud 24. aprillil 1944 Antsla vallas) on eesti arhitekt. Ta lõpetas ERKI arhitektuuri erialal 1969. aastal. Ta on Eesti Arhitektide Liidu liige. Nummerti loomingule on omased mängulisus, orgaanilisus, inim- ja loodussõbralikkus. Maarja Nummert on projekteerinud eramuid, kortermaju, kauplusi, büroohooneid, kuid eelkõige on ta tuntud paljude koolimajade projekteerijana.

Maarja Nummert. Internetifoto

Kuna Maarja Nummert on kaasa rääkinud ka meie koolimaja arendusplaanides, siis palusime tal vastata mõnele küsimusele:

Millised on Teie eelnevad kogemused koolimajade arendamisel?

Maarja Nummert on kooliteemadega, koolimajade projekteerimisega tegelenud juba pikka aega. Esimene, varem projekteeritutest erineva lähenemise ja arhitektuurse lahendusega koolimiljöö õnnestus tal luua Lääne-Virumaale Uhtnasse. Sellele järgnes Kuusalu vallas olev Kolga koolimaja. Nummerti sõnul selle koolihoone projekti kasutatai tema vastuseisust hoolimata nõukogude perioodil üle Eestimaa koolimajade ehitamisel. Tema seisukoht oli siis ja on ka praegu, et iga koht oma erilisuseganõuab

ka individuaalset, erilist lähenemist. Kolga koolihoone projekt tõi kaasa Maarja Nummertile tunnustust nii tolleaegses Nõukogude Liidus kui ka rahvusvaheliselt. Hiljem on ta projekteerinud veel hulgaliselt koolimaju. Neist olulistemaks peab ta Varstu Keskkooli, Käru Põhikooli, Nissi Põhihooli, Aruküla Põhikooli ning Jõhvi Riigigümnaasiumi. Lisaks koolide projekteerimisele on Nummert osalenud vabariiklike arhitektuurikonkurssside žürii töös ning projekteerinud ka lasteaedu: Rõuge lasteaiahoone, Vastseliina revoveeritud lasteaiahoone ja Laitse lasteaia.

Jõhvi Riigigümnaasium. Internetifoto

Mida peate oluliseks Kuusalu koolimaja arengus?
Arhitekt toob välja oma muljed Kumu auditooriumis toimunud konverentsilt teemal "Muutuv kooliruum". “Kõik, millest seal räägiti, puudutab kõige otsesemas mõttes ka Kuusalu koolimaja ja koolielu olevikku ja tulevikku. Olen esinejatega ühel meelel, et teemat on vaja avada ja suunata suurele auditooriumile ning seda siis kõvahäälselt edastada valdade juhtidele, valdade volikogudele,” võtab arhitekt konverentsil kogetu kokku. Maarja Nummerti sõnul ei vasta Kuusalu koolimaja oma praeguses olekus tänapäeva kooli vajadustele enamuse parameetrite osas ning arvab, et tänapäevane õpikeskkond on midagi palju enamat kui puhtad ja soojad kooliruumid. Esmane tingimus on tema jaoks õige suurusega ja vajaliku arvuga, õppekavade sisulist täitmist võimaldavate klassiruumide olemasolu. Teiseks kooliõpilaste ühisruumid, avatud ruumid, mis võimaldavad ja soodustavad omavahelist suhtlemist. Sinna hulka kuuluvad astmestikuga polüfunktsionaalne auditoorium, raamatukogu koos lugemissaali ja arvutitöökohtadega, normaalse suurusega avatud söögisaal, vaba liikumist võimaldav garderoob, välisterassid ja katusealused. Maarja Nummert ütleb:” Koolimaja ei ole pelgalt ruumide kogum, vaid keskkond, mis oma iseeneseliku ruumimõjuga kasvatab ja arendab noort inimest palju enam kui senini on tunnistatud ja aru saadud.”

Aleksandra Sofia Helena Nyyssönen

Lehepapluse uued võimalused

Hea lugeja, Sinu ees on paberväljaandes uue näo saanud Kuusalu Keskkooli ajaleht. Seekordse toimetuse moodustasid 10. klassi meediaõpetuse läbinud noored, kelle üheks väljundiks oli ka praktiline töö materjalide kogumisel, analüüsimisel, kirjapanekul ja toimetamisel.

Kulus hulk aega meie kokkusaamistest, et hakata kujundama siinse lehe uut kontseptsiooni. See jäigi veel pooleli, jõudsime ideeni, et suur osa materjale võiks olla jooksvalt kättesaadav blogis ning kord või paar aastas võiks siis midagi toekamat ilmuda ka paberkandjal. Nagu ikka, vajavad muutused läbirääkimisi erinevate osapooltega (kooli juhtkond, õpilasomavalitsus, kujunev toimetus jne.). Jätkame oma otsinguid juba sügisel.

Siinses numbris ei ole etteantud teemasid ega tellitud lugusid, kõik kaastööd on tulnud vabatahtlikult ja sõltuvad ilmselt siis kirjutaja huvist ja tegusemisvaldkonnast. Siiski annavad kajastatavad teemad väikese ülevaate edusammudest ja muutustest, huvidest ja ootustest, mis otsapidi kõik meie kooliga seotud.

Veidi rohkem leheruumi on jagunud meie selle aasta abiturientidele, kelle korraldatud ettevõtmistest on toodud ära väike sissepõige nii sõnas kui pildis.

Otse loomulikult oleme jätnud ruumi ka omaloomingule, seekordsed õpilaste mõtted on aidanud kokku koguda õpetaja Sirje Vaard. Neis ridades on halastamatuid unistusi ja siiraid soove, mille võiks kokku võtta Eesti pungi elava legendi Villu Tamme mõttega, et kes ei ole nooruses olnud revolutsionäär, see ei ole ka keskeas konservatiiv.
Häid elamusi soovides

Mari Paenurm,
meediaõpetuse õpetaja

Digipäeva õppetunnid

Digiõppepäeva raames valminud 3-D preesid.

Sel õppeaastal toimus digiõppepäev esmaspäeval, 2. aprillil, mis oli kalendris teine ülestõusmispüha. Nii tekkis lastel järjest neli koolivaba päeva. See oli juba teine digiõppepäev Kuusalu koolis. Eelmisel aastal oli koolivaba 23. veebruar, päev enne Eesti Vabariigi aastapäeva.

Kui aasta tagasi valmistasid digiülesanded ette ainesektsioonid, siis sel aastal tegid seda klassijuhatajad. Nii oli ühe klassiastme õpilastel sama ülesanne. Reeglina tutvustasid õpetajad ülesandeid klassides juba nädal aega varem. Ülesannete esitamise tähtaeg oli digiõppepäeva õhtul või järgmisel koolipäeval. Paljud lapsed tegid oma ülesande ära juba ammu enne tähtaega.

Õpilaste ja vanemate tagasisidest selgus, et digiõppepäevaga jäädi üldjuhul väga rahule: algklassiõpilastel oli kosutav vaba päev kevadmärkide otsimiseks. Hinnati suurepärast võimalust koos vanematega looduses aega veetes ülesandeid lahendada. Digiõppepäev arendas laste digioskusi, loovust, jutustamis- ja kirjutamisoskust. „Digiga“ said lapsed üldjuhul hästi hakkama, lisaks oli hästi lõimitud õuesõpe, emakeel, loodus- ja kunstiõpetuse ained. Kõigil oli hea võimalus häid hindeid saada.

Esines ka üksikuid tegemata töid või juhendist valesti arusaamist. Edaspidi tuleks tööde esitamiseks määrata konkreetne tähtaeg, nii on õpetajal lihtsam tööde laekumist jälgida.

Ka vanemate klasside õpilased ei jäänud digiülesannetega hätta. Lastele meeldis teistmoodi õppimise päev, kus sai koos sõpradega aega veeta ja rühmatöid teha. Hea oli viibida loodu-

Õpilased fikseerisid oma tegemised ja käigud GPS abil ja kaardistasid selle.

ses, eriti huvitas õpilasi õues liikumise ja GPS-kunsti ühendamine. See päev oli hea vaheldus koolitööle: sai kodus olla ja samas tavapärasest erinevalt õppida. Digipäeva ülesanded olid pea kõigi ainetega lõimitud: emakeel, matemaatika, bioloogia, inimeseõpetus, tehnoloogiaõpetus, kodundus, kunstiõpetus, inglise keel.

Sel aastal paistis silma, et tehnoloogia valikülesande raames laekus palju rohkem töid: 9. klassi poistelt ja tüdrukutelt tuli kokku 16 3D-prinditava preesi (rahvussõle) kavandit.

Õpilaste ja õpetajate tagasisidest selgus, et digipäeva ülesanded olid erineva raskusastmega. Edaspidi sooviti kehtestada digiülesannetele selgemad kriteeriumid, et need poleks liiga kerged ega liiga rasked. Samuti vaja täpsustada hindamispõhimõtteid, eriti põhikooli osas.

Järgmine kord saame arvestada õpilaste ja õpetajate ettepanekutega ja muuta digiõppepäevad veelgi põnevamaks ja oodatud sündmuseks, nii et sel päeval oleks kindel roll õpilaste ja õpetajate digipädevuste arengus.

Digiõppepäevade ülesanded asuvad aadressil:
https://sites.google.com/view/kuusalu digipaev/

Viive Abel
Kuusalu Keskkooli haridustehnoloog

Suvised laagrid ja tegevused noortele Kuusalu vallas

Kuusalu valla noortele on suvel tulemas palju põnevaid üritusi. Korraldajaid on mitmeid, küsisime infot noortekeskustelt ja erinevatelt mittetulundusühingutelt.

Kuusalu Noortekeskustes on **25.-30. juunil** tulemas Kloogaranna laager vanusegrupile 13+ koos soome noortega. Laagri üks osa on esmaabiõpe Punase Ristiga, lisaks erinevad töötoad.

Veel on tulemas päevalaager vanusegrupile 7-12, mis toimub **2.-6. juulil**. Laagri raames tehakse erinevaid töötubasid, väljasõit Tallinna ja kahepäevane matk.

16.-27. juulil toimub õpilasmalev vanusegrupile 13+. Selle raames toimub riigikaitselaager Humalas ja 14.-16. augustil üleriigiline Õpilasmalevate kohtumine Ruunaweres.

18. augustil on Loksal suur noortebändide festival, kuhu oodatakse kõiki noortebände.

Kolgaküla Selts korraldab **10.-12. juulil** kogupere maalilaagri Peipsi ääres. Maalilaagrit korraldatakse 7. korda.
Laagrites maalitakse ja joonistatakse kõik koos, nii lapsed kui vanemad. Juhendajaks on kunstiõpetaja Krista Simson. Laagrite eesmärgiks on kunsti õppimine ja propageerimine. Valminud töödest tehakse sügisel näituse Kolgaküla rahvamajas.

Samuti korraldatakse **17.-19. juulil** Kolgakülas noorte loodusgiidide laager. Sinna oodatakse Kuusalu valla õpilasi vanuses 12-16, et neile anda teadmisi loodusest. Juhendajateks on Maie Itse, Eve Sarap ja Kaisa Linno.

Pudisoo Puhkemajas toimub looduslaager 10-14-a loodushuvilistele lastele 2-4. juulil.
Ööbimine oma telkides, kaasa magamiskott ja –alus. Väike seltskond noori laagrilisi saab ööbida soovi korral ka kämpingutes.
Iga teemapäev on seotud loodusõpet toetavate mängude, meisterdamise ja matkamisega.
Teisel päeval bussiekskursioon Juminda poolsaare vaatamisväärsustele.
Õhtul lõke, mängud, batuut ja vaba aeg.
Unejutt ja öörahu kell 23.
Toidu valmistame, nõud peseme ja koristame endi järelt ise.
Osalustasu 55 eurot sisaldab: 3 toidukorda + vahenäksid päevas, majutust ja juhendajatasusid.
Lisainfo ja registreerimine: Eve Sarap evesarap1@gmail.com; tel. 5238128.
Laagri eest tasumine kuni 28 juunini. Registreerunutele täpne ajakava ja makseinfo.
Laagri juhendajad: Eve Sarap ja Anne Masing

Annabel Pern
Kristina-Margot Trepp

Tugikeskuse inimeste nähtamatu pidev töö

Meie kooli tugikeskuse tööd ei pane ilmselt kõik tähele, kuid spetsialistid on alati meie ümber ning teevad usinalt tööd. Nende põhiülesanneteks on uurida õpilase arengutingimusi ja arengupotentsiaali ning nende põhjal muuta tingimused arengule sobivaks, toetada koos õpetajate ja vanematega õpilase arengut, teadvustada raskuseid ning leida positiivseid lahendusi ja anda õpilasele eduelamus.

Piret Kamber. Internetifoto

Astrid Rõuk. Internetifoto

Tugikeskus on ka suur osa KiVa ehk Kiusamisvaba Kooli liikumisest. See liikumine kujutab endast seda, et meie koolis kiusamist ei aktsepteerita. Igal vahetunnil võib näha õpetajaid, seljas neoonkollased KiVa logodega vestid, valmis aitama igaüht, kes abi vajab. Selleks, et tugikeskuse tööga lähemalt tutvuda, küsisin töö kohta täpsemalt meie kooli psühholoogilt Astrid Rõugult ning eripedagoog-nõustajalt ja tugikeskuse juhilt Piret Kamberilt.

Mis probleemidega puutute koolis kõige rohkem kokku? Kuidas neid lahendate?
PIRET: Puutun igapäevaselt kokku väga erinevate muredega nii õpilaste, õpetajate kui lapsevanemate poolt. Enamasti lahendame neid heas koostöös.
ASTRID: Suhete- ja kommunikatsiooniprobleemidega (näiteks üksteisest möödarääkimised, käitumise valesti tõlgendamised või järelduste tegemine oma oletuste põhjal) individuaalsed- ja grupiarutelud.

Kui tihti pöörduvad õpilased ise muredega teie poole?
PIRET: Need õpilased, kes mind juba teavad ja tunnevad, pöörduvad sagedamini. Samuti toetavad need õpilased teisi klassikaaslasi minu poole pöördumisel, sest eks esimese kontakti võtmine on kõige keerulisem lapsele. Kõige rohkem puutun laste muredega kokku kiusamise teemadel. Olen meie kooli KiVa tiimi liige.
ASTRID: Tuleb ettepea aegu iga päev.

Kuna elame internetiajastul, kas olete pidanud lahendama küberkiusamise juhtumeid?
PIRET: Küberkiusamise juhtumeid on KiVa tiimi töös mitmeid. Kui juhtumeid lahendama asume, selgub sageli, et tegemist oli "naljaga". Kui õpilastele selgitada, et sellised naljad ei pruugi teisele osapoolele naljana näida, siis nad mõistavad ja lõpetavad selle tegevuse. Selleks, et teadlikkus küberkiusamise ohtudest oleks veelgi suurem, kutsusime kooli õpilastega turvalise interneti teemal rääkima Põhja Prefektuuri narko- ja organiseeritud kuritegevuse talituse IT-ekspert ja abipolitseinik Illimar Reinbusch.
ASTRID: Jah, on tulnud ette.

Kas ja kui tihti olete pidanud politseid juhtumite lahendamisele kaasama?
PIRET: Mina koos Kiva tiimiga ei ole pidanud politseid juhtumite lahendamisse kaasama. See valdkond kuulub koolis minu hea kolleegi, sotsiaalpedagoogi töölauale.
ASTRID: Õnneks mitte väga tihti (ilmselt sotsiaalpedagoogil on neid juhtumeid rohkem) aga koolis töötatud aja jooksul on tulnud tegeleda päris mitme tõsisema juhtumiga, mis eeldavad ka politsei kaasamist.

Kas puutusite ise koolis käies kokku probleemidega, millega on teie poole pöördutud?
PIRET: Rääkidest kiusamisest, siis jah. Olen ise olnud koolikiusamise ohver ja seetõttu on see teema mulle väga südamelähedane.
ASTRID: Mõnega ikka, näiteks koolikiusamine. Ise ma kiusatav ei olnud, aga nägin küll probleemi.

Missugune käitumine võib näidata, et õpilasel on mure?
PIRET: Õpilase mure näitab tavapärasest erinev käitumine. Kui tavapärasest aktiivne ja hea suhtleja muutub ühtäkki vaikseks ja eemaletõmbunuks, siis võib arvata, et lapsel on mure.
ASTRID: Nüüd ikka tõesti rõhk sõnal „võib“ see tähendab, et alati ei pruugi. Näiteks õpilane puudub palju- pidevalt kõhuvalud ja peavalud. (need aga võivad olla omakorda tõesti mingi haiguse tunnusteks- mitte ainult mure väljendused) Teistest eemale tõmbumine (ma mõtlen siinkohal käitumise muutumist- kui varem oli seltsiv ja järsku toimunud muutus käitumises) jne.

Missugune on teie töö positiivne külg?
PIRET: Rõõm abisaaja silmades on suurimaks tänuks ja motivaatoriks.
ASTRID: Kui õpilane saab oma probleemist üle ja iseseisvalt hakkama. Kui kohtudes lisaks vastusele, et kõik on hästi on seda ka käitumisest näha.

Mis vanuses lapsed on kõige rohkem muredega teie poole pöördunud?
PIRET: Kõige rohkem kohtun põhikooli õpilastega. Algklasside lapsed on veel oma õpetajaga seotud ja toetatud, et Kiva tiimi tuge on harvem vaja. Kuid lapsed 4.-7. klassini pöörduvad kõige sagedamini.
ASTRID: Hetkel on iseseisvalt pöördunuid kõige rohkem põhikoolist.

Kuidas võiks õpilane julgustada oma sõpra murega teie poole pöörduma?
PIRET: Mitte keegi ei pea jääma oma murega üksi. Iga mure on lahendamist väärt. Ma usun, et lootust ei tohi kaotada, isegi siis, kui esimesel (või teisel või kolmandal) korral lahendust ei tule, siis tuleb ikkagi lahenduse poole liikuda. Tugispetsialistid ongi selleks

koolis ja saanud väljaõppe, et pakkuda tuge. Õpilane võiks oma sõpra julgustada abi järele tulema. Kui teisiti ei õnnestu, siis ise kaasas olema. Peaasi, et mure leiaks lahenduse ja koolis oleks hea olla.
ASTRID: Ma arvan, et soovitamine nelja silma vahel on OK, üle koridori karjumine kindlasti mitte. Kui aga tundub, et sõber vajab abi aga pole nõus pöörduma siis võiks ise tulla nõu pidama, et kuidas aidata või julgustada.

Kuna teete rasket vaimset tööd, kuidas maandate pingeid?
PIRET: Armastan väga kodus olla koos oma perega, loen palju raamatuid. Kui õnnestub mõnele huvipakkuvale koolitusele minna, siis on eriti hästi. Mõnikord koos kolleegidega õhtusööki nautida on samuti ainult positiivse mõjuga. See kõik aitabki selle töö juures "terveks" jääda.
ASTRID: Pere ja sõbrad. Mulle meeldib väga ka reisida ja sellel ajal ennast täitsa probleemidest välja lülitada.

Nüüd, kui tugikeskuse kaant on natuke kergitatud, jääb üle ainult loota, et igaüks kellel mure turjal, on nüüd tuttavam meie abistajate tööga ning leiab julgust nendega kontakteerumiseks. Abi küsimist ei ole tarvis häbeneda.

Ingrid Vagur

Abiturientide lugemus kooliraamatukogu põhjal

12. klassile lõpeb varsti viimane kooliaasta. Kuna on kombeks teha igasuguseid kokkuvõtteid, siis otsustasin vaadelda abiturientide laenutuste statistikat kooliraamatukogus.

Kõigepealt lugesin iga 12. klassi õpilase laenutused aastatel 2007-2018 – see on kooli algusest lõpuni. Parimad laenutajad: tüdrukutest kõige rohkem laenutas **Kirti Räni** – 205 raamatut. Teisena - 95 raamatut laenutas **Kerli Kuuspalu** ja kolmandana – 94 raamatut laenutas **Katre Kahu**. Järgnesid **Aleksandra Reinla** 71. ja **Marie Truus** 70. raamatuga. Poiste hulgas kuulus esimene koht **Erik Proosile** – tema laenutas kooliaastate jooksul 39 raamatut, **Hendrik Trauss** laenutas 34 raamatut ning **Karl Taal** 31 raamatut. Gümnaasiumiossa tulnud noortest laenutas kõige rohkem – 14 raamatut – **Karina Palmroos**, teisena **Hans Jüris** – 13 raamatut. Ja kolmandana saab mainida **Jonas Laanperet**, kes laenutas 5 raamatut.

Sellest statistikast saab välja lugeda esiteks lugemishuvi, aga ka seda, kellel võib olla kodus palju raamatuid. Kirti Räni laenutatud raamatute hulka on küll raske ületada, aga tehke proovi!

Veel tegin statistikat selle kohta, missugused raamatud olid laenutamise põhjal kõige enam loetud. Soovitusliku kirjanduse hulgast absoluutse enamuse saavutas Lena Lilleste Tommy ja Kribu krimkadega, milles 8 osa: „Murdvargus koolis“, „Inimröövlid internetis“, „Köhi pappi või muidu…“, Elu ohus“, „Ohtlikud miljonid“, „Sünged saladused“ ja „Süütamine koolis – raamatut laenutati 84 korda. Teisel kohal on Henrik Ibseni „Näidendid“ 19. laenutusega. Kolmanda koha pälvisid 17. laenutuskorraga kaks raamatut: Aleksander Sergejevitš Puškini aegumatu „Jevgeni Onegin “ ning Sören Olssoni ja Jacob Anderssoni „Berti päevikuid“. Palju laenutati veel Anton Tšehhovi „Jutustusi“, Indrek Hargla sarja „Apteeker Melchior“, Jerome D.Salingeri „Kuristik rukkis“ 16 korda ja William Shakespeare` i „Romeo ja Julia“10 korda.

Mittekohustusliku, nii öelda vaba lugemise hulgast saab esile tõsta: Juku anekdoote 22 laenutust, Lisa J.Smithi 4-osalist „Vampiiride päevikut“ - 13 laenutust, liitsõnamängu raamatut „Kotisuu ei räägi“ 12 laenutust, J.Smithi 4-osalist noortekat„Vampiiri päevikud“ 13 laenutust, Mare Sabolotny „Kirjaklambritest vöö“ 7 laenutust, Kristel Kriisa „Piinatud hinged ja Grete Kutsari „Nukud ja õunad“ - kahel viimasel võrdselt 5 laenutust.

Lugemisoskus on üks inimeseks olemise põhiväärtustest. Ja mitte ainult oskus lihtsalt, vaid ka loetust aru saada. Paljulugenud inimese tunneb jutu järgi ära – tema jutt on palju värvikam, ta oskab jutu sisse põimida sobivaid väljendeid, ja ennekõike – ta saab osa maailma kultuurist. Lugeda saab ka nutitelefoniga, kui kasutad raamatu äppi ja ostad omale õiguse mingit raamatut lugeda. Väga mugav moodus reisimisel lugeda – pole vaja ruumivõtvaid raamatuid kaasas kanda.

P.S. Aitäh Alexandra Reinlale annetatud raamatute eest!

Siit mõte abiturientidele: kui teil on kodus mõni läbiloetud noortekas või mõni muu kirjandusteos, mille annetamisest teil kahju ei ole ja mis võiks olla kooliraamatukogus – järgige Alexandra eeskuju

Raamatukoguhoidja Viivi Vunk

Minu kogemus. Kuidas saan kätte vajaliku info

Enamasti tarbin meediast seda osa, mis on kättesaadav internetis. Mõnikord kuulan uudiseid ka raadiost ning vaatan uudiseid (nt.“Seitsmeseid“).

Internetis on minu jaoks kõige olulisem see, kuidas on mingi ajalehe veebisait loetav minu ekraanilugejaga. Enamasti on need olnud üsna loetavad, kuid mind häirivad reklaamid, mis teatud aja tagant ilmuvad veebisaitidele. Mina ei ole aktiivne uudiste lugeja, aga kui ma neid loen, siis enamasti Delfist või Postimehest. Ma ei loe uudiseid suvaliselt, vaid valin kindla kategooria, mis mind sel hetkel huvitab.

Kui ma valisin koolis meediakursuse, siis olid mul kahtlused, kui kättesaadavad on minu jaoks materjalid, mida kursuse raames kasutatakse. Kui meil toimus esimene meediatund, siis sain aru, et minu kahtlused olid täitsa asjatud. Siin tunnis on huvitav, kuna õpetaja seletab teemasid väga hästi.

Tarja Paabo
lõpetas 10. klassi, õpib vaegnägijana tavakoolis

Kuusalu Keskkooli õpilaste säravaid saavutusi 2017/2018 õppeaasta II poolest

Kuusalu Keskkoolis on hulk valdkondi, milles õpilased tugevad ja saavtanud ka sel õppeaastal silmapaistvaid tulemusi või kohti.

SPORT

19. jaanuaril Loksa ujulas toimunud Eesti Koolispordi Liidu ujumisvõistlustel saavutas Kuusalu Keskkooli võistkond üldarvastuses kõrge **teise koha**.

11. jaanuaril toimusid Harjumaa 2018.a noorte meistrivõistlused sisekergejõustikus. Häid tulemusi näitasid meie kooli õpilased:
Liisbel Almet kõrgushüppes 2.koht
Simon Sarap 60m jooksus 2.koht
Argo Seljand kõrgushüppes 2.koht
Jesse Lauter 800m jooksus 2.koht
Ken Pruul 60m tõkkejooksus 3.koht
ja 300m jooksus 4.koht
Gizela Gunin 800m jooksus 3.koht
Nils Möller kuulitõukes 5.koht
Egle Privoi 60m jooksus 5.koht

2. veebruaril Kõrvemaal peetud Harjumaa koolidevahelistelt teatesuusatamise võistlustelt võitsid meie kooli suusatajad kahe medalikomplektiga rändkarika. Kuldmedali võitsid meie kooli 10. - 12. klassi poisid Kaur Taal, Karl Taal, Andreas Možajev ja Karel Taal. Hõbemedalid said 10. - 12. klassi tüdrukud koosseisus Sandra Kubi, Sanna Aaslav-Kaasik, Helena Samelselg ja Mareike Averson.

9. märtsil selgitati Viljandis 1. - 3. klassi poiste ja tüdrukute vabariiklikud meistrid rahvastepallis. Meie kooli poisid ja tüdrukud võistlesid õpetaja Ingrit Keerma ja Sergo Treufeldi juhendamisel. Poisid võitsid vabariigis hõbemedalid ja tüdrukud pronksmedalid. Kuusalu KK esindasid turniiril Andreas Vilbaste, Norman Nikkarinen, Andero Parktal, Trevor Ülevaino, Markus Koemets, Hendrik Madisson, Hugo Saul ja kapten Kauren Kiik. Kuusalu võistkonna parima mängija eriauhinna sai Andreas Vilbaste. Tüdrukute Kuusalu KK võistkonda kuulusid Kertu Kivistik, Norah-Ly Kiil, Kätlin Arro, Kadi Arro, Annabel Ekart, Reti Roos, Mariliis Tiits ja kapten Keitlyn Volkov. Kuusalu võistkonna parima mängija eriauhinna sai Kertu Kivistik.

Kuusalu Keskkooli 4. - 5. klassi poisid võitsid Harjumaa koolidevahelisel rahvastepalliturniiril hõbemedali.

11. aprillil selgitati Kiilis 10.-12. klassi poiste ja tüdrukute Harjumaa meistrid võrkpallis. Meie kooli poisid ja tüdrukud võistlesid õpetaja Ingrit Keerma ja Sergo Treufeldi juhendamisel. Kuusalu Keskkooli tüdrukud võitsid suurepärase 3. koha. Kuusalu KK esindasid turniiril Mariliis Sinivee, Gätriin Hobta, Mareike Averson, Helena Samelselg, Anete Samelselg, Kristina-Margot Trepp ja Sanna Aaslav-Kaasik.

12. aprillil Harjumaa osavaima korvpalluri teatevõistlustel Kehras võitis meie kooli kuni 5. klasside poiste võistkond pronksmedalid.

14. mail Kolgakülas peetud Harjumaa koolidevahelistelt murdmaateatejooksu võistlustelt võitsid meie kooli sportlased 2 komplekti kuldmedaleid ja 4 komplekti pronksmedaleid.
Kuldmedalid võitsid kuni 5.klasside poisid kooseisus Bruno Sergio Treufeld, Adrian Aio, Jesse Lauter, Mattias Hartikainen ja Kaarel Priilinn.
Kuldmedalid riputati kaela ka 10.-12. klassi poistele. Kuldsesse võistkonda kuulusid Brent Põhjala, Joonas Laanpere, Karel Taal, Kaur Taal ja Egert Gahler.
Pronksmedalid võitsid kuni 5.klasside tüdrukud kooseisus Hanna-Liisa Kaarmann, Mia Maria Lipsmäe, Anette Olkkonen, Anni Mari Laupmaa, Liisbel Almet.
Pronksmedalid võitsid 6.-7. klasside tüdrukud kooseisus Anna-Liisa Põlluvee, Anette Marie Vija, Annabel Almet, Mariella Soom, Gizela Gunin.
Pronksmedalid võitsid 8.-9. klasside tüdrukute võistkond. Võistkonda kuulusid Anette Steinberg, Kerli Kaljulaid, Aidi Gerde Tuisk, Egle Privoi ja Carmen Pajuste.
Pronksmedalid võitsid 8.-9. klasside poiste teateviisik. Võistkonda esindasid Karl Jaco Daniel, Aaron Allmägi, Mattias Meigas, Ako Randmaa ja Argo Seljand.

25.mail toimus Rakvere staadionil TV-10 Olümpiastarti vabariiklik IV etapp, kus võisteldi palliviskes, kettaheites ja pikamaajooksudes. Meie noorsportlased saavutasid kaks auhinnalist III kohta ja lisaks mitmeid kõrgeid kohti, väga heade tulemustega. Parimate tulemuste eest hoolitsesid 5. klassi õpilane **Jesse Lauter**, kes saavutas nooremate poiste vanuserühmas 1000m jooksus III koha ja 7. klassi õpilane **Nils-Erik Möller**, kes võistles vanemate poiste vanu-

serühmas palliviskes ja kettaheites, saades mõlemal alal väga tugevas konkurentsis kõrged kohad. Palliviskes III koht, tulemusega 73,62m ja kettaheites 14. koht 35,87m.

6. juunil toimus Kuusalu Keskkooli staadionil TV10 Olümpiastarti Harjumaa mitmevõistluse finaal.
Kuusalu Keskkooli noorsportlased saavutasid kolm auhinnalist kohta. Parimate tulemuste eest hoolitsesid **Adrian Aio**, kes saavutas nooremate poiste arvestuses tulemusega 4594 punkti esikoha. **Anete Olkkonen** võitis nooremate tüdrukute arvestuses hõbemedali tulemusega 3566 punkti. Vanemate tüdrukute arvestuses võitis **Mariella Soom** pronksmedali punktisummaga 5018. Vanemate tüdrukute arvestuses saavutasid tubli 4. koha **Liisbel Almet** 4905 punktiga ja 6. koha **Hanna-Liisa Kaarmann** 4495 punktiga.

Kuusalu Keskkooli kergejõustiku poisse ja tüdrukuid juhendavad treenerid Margit Jäetma ja Ilvard Eeriksoo.

OLÜMPIAADID

12.aprillil Keilas toimunud Harjumaa koolide vene keele olümpiaadi 6. klasside **Elizabeth Šatski** jagas 5.-6. kohta 45 osalejaga võistluses.

Riiklikul vene keele kui võõrkeele olümpiaadil said 12. klassi neiud **Emilia Valgiste** ja **Eeva-Maria Jõesalu** vastavalt 5. ja 6. koha.

Majandusolümpiaadi Harjumaa piirkonnavoorus sai 12. klassi õpilane **Eeva-Maria Jõesalu** tubli 3. koha.

5c klassi õpilane **Maarja Katherine Link** sai Harjumaa matemaatikaolümpiaadil väga tugevas konkurentsis, üle 50 õpilase seas kõrge 8. koha.

3.veebruaril toimunud maakondlikul bioloogiaolümpiaadil saavutas **Ako Randmaa** (IXb) I koha, **Joanna Roopa** (VIIIb) V koha ja **Kustav Prants** (IXa) VII koha.
Ka **7.veebruaril** toimunud maakondlikul matemaatikaolümpiaadil esinesid hästi meie kooli õpilased. Üle 50 osavõtjaga 7. klasside arvestuses sai **Jarko Toomvap** (7b) 6. koha.

8. klasside arvestuses sai **Carmen Pajuste** (8a) 7. koha (õpetaja Pille Pürg) ning 11. klasside seas sai **Nikolai Treiberg** samuti 7. koha (õpetaja Tiina Bender).

Harjumaa koolide piirkondlikul õpioskuste võistlusel saavutas 6. klasside võistkond koosseisus Triina Kivi (6b), Allen Larin (6a), Renno Välk (6a), Argo Laanemets (6c) ja Rikhard Juhani Vatunen (6a) väga tubli II koha.

MUUSIKA

11.mail - Grand Prix Heino Kaljustele pühendatud Harjumaa mudilaskooride võistulaulmiselt.

3.-4.klasside mudilaskoorid võitsid kõige kõrgema auhinna.

NÄITERING

6. aprillil toimus Arukülas Harjumaa kooliteatrite festival algklasside kategoorias. Kuusalu 2. -3. klassi näitering esitas juhendaja Saima Kallionsivu seatud etenduse "Juhtumised sõpradega".

8b klassi näitetrupp võitis Harjumaa Kooliteatrite Festivali **laureaaditiitli**. Lugedes inimeseõpetuse õpikut "Muutuste maailm" omistati **Miikael Martti Vatunenile** parima meesosatäitja preemia! Gümnaasiumi näitering "Kõik kordub" esitas A. Kivirähki "Üks asi veel seisab vete pääl". Meesnäitleja preemia said **Siim Maran**, **Hans Jüris** ja **Andreas Možajev**.

14.mail Rõngus toimunud vabariiklikul kooliteatrite festivalil omistati Kuusalu kooli II ja III klasside näiteringile **ERIPREEMIA** vaimuka ansamblimängu eest.

VIKTORIINID

Harjumaa koolide 8. klasside inglise keele online viktoriinis „Australia“ said meie kooli mõlemad võistkonnad auhinnalised kohad:
1. koha saavutas 8A klassi võistkond (**Aaron Allmägi, Marta Raidla, Joosep Mürk**).
3. koha sai 8B klassi võistkond (**Joanna Roopa, Kerstin Trei, Miikael Martti Vatunen**)
Harjumaa inglise keele Walesi päeval saavutas 6.a klassi võistkond koosseisus Allen Larin, Rikhard Juhani Vatunen, Märten Trei ja Renno Välk sai 26 osalenud võistkonna seas **III koha**.

TEEMAPÄEVAD

19. aprillil toimus Tabasalu Ühisgümnaasiumis 2017/18. õa III geograafia teemapäev Harjumaa 8.klasside õpilasvõistkondadele. Teemaks “Eesti geograafia ajalugu“. Peale loengut toimus viktoriin, kus küsimused olid koostatud loengu põhjal. Kuusalu kooli 8b võistkond (**Joanna Roopa**, **Kerstin Trei** ja **Miikael Martti Vatunen**) jagasid väga tasavägises konkurentsis 8.-10. kohta.

Keila koolis toimunud geograafia Tansaania teemapäeval Harjumaa koolide 8. klasside võistkondadele võitis Kuusalu kooli 8b klassi kolmik (**Joanna Roopa, Kerstin Trei, Miikael Martti Vatunen**).
8a klassi võistkond (**Joosep Mürk, Carmen Pajuste, Marta Raidla**) jagasid 6. - 8. kohta.

Loksa Gümnaasiumis toimunud esimesel geomeetria teemapäeval tuli VII ja VIII klassi õpilastel 90 minuti jooksul joonestada üks tuttav geomeeetriline kujund ja üks kombineeritud kujund. Tööd valmisid sirkli ja joonlaua abil. 8. klasside vanuserühmas märgiti kõige täpsema ja korrektsema esituse hulgas 8b klassi õpilase Joanna Roopa tööd.

MALETURNIIR

Kuusalu kooli maleturniirist võttis osa üle 30 õpilase. Kõige aktiivsemad olid algklassiõpilased, vähem oli osalejaid keskkoolist. Algklassides olid poiste seas parimad **Sten-Martin Laende, Karu Masing** ja **Holger Tõnn Lõhmus**. Tüdrukutest paistsid silma **Sandra Narusk, Johanna Lee Eeriksoo** ja **Kadi Jõgi**.
Keskastmes olid tublimad **Arti Heinmaa, Kaarel Priilinn** ja **Kermo Veetõusme**. Vanemate hulgas olid parimad **Ortvin Vinter, Siim Maran** ja **Nikolai Treiberg**.

MUU

Meie kooli õpilased **Evar Saul** ja **Jaan Markus Valk** (5c klass) kuulutati vabariigi parimateks projektis „Noortelt meistritelt loodusele”. Evari välja mõeldud ja koos valmistatud prügikasti saab näha koolibusside peatuses. Õpilasi juhendas Urmas Mark.

Mattias Markus Praks

Lend nr 42 meenutab

Meie korraldatud ettevõtmised – tehke järele

Ball “Tulilinnu hüüd"

21. oktoobril 2016. aastal toimus meie korraldatud ball „Tulilinnu hüüd“. Etendasime näidendi, mille kirjutasime ja lavastasime ise.

Loo jutustaja oli Emilia Valgiste ning osatäitjateks Anete Samelselg (tüdruk), Sten Hendrik Trauss (poiss), Hans Jüris (hiievana) ja Liisbeth Kallakmaa (rabanõid).

Lugu rääkis tüdrukust ja poisist, kes otsivad õnne. Kuuldes hiievanalt legendi tulilinnust hakkasid nad teda otsima. Neid takistasid teel kuri rabanõid ja tema jüngrid. Leides tulilinnu ja saades tema sabast kinni, kohtusid tüdruk ja poiss ning armusid.

Lauludega esinesid Karolin Käärik, Kelli Latik ja Alexandra Reinla ning tantsunumbreid esitasid nii tüdrukud kui ka poisid. Rahva meelitasid tantsupõrandale hoogsad ühistantsud. Aula oli kaunistatud nii, et sellest oli saanud romantiline ja müstiline mets. Kõik kohad olid täis rohelust, lavakardinad ja aknakardinad lookasid tulema millegi väga originaalse ja omapärasega.

Suure mõtlemise peale avastasime, et oleme viimane lend Kuusalu Keskkoolis, kes on sündinud 90ndatel, seega arvasime, et pidu peaks olema 90ndate teemas ja klassid peaksid esitama hitte eelmise sajandi lõpust.

Tahtsime, et külalistel oleks päris

hõbekaskede okstest. Nende valmistamiseks kasutati tuhandeid muhvinivorme ja terve klassi nobedaid näppe.

Etendusele andsin lisa ka valgusefektid. Muinasjutu finaaliks oli balli tunnuslooks oli “Tulilinnud” Maarja-Liis Ilusa esituses. Viimase tantsuna esitati lihtsustatud versioon 2017. aasta tantsupeo tantsu “Tulitilgad”.

Aastavahetuspidu “Klubi Paradiis 90”

Meie aastavahetus pidu toimus 21. detsembril 2017. Kuna väga paljud head teemad olid läbi leierdatud, näiteks "Superstaari" saade või "Su nägu kõlab tuttavalt", siis pidime välja üheksakümnendate tunne ja nad arvaksid, et nad on päris klubis. Sellepärast katsime kõik aula seinad musta kilega ja lisasime veel igasuguseid klubielemente, näiteks DJ pult ning võimas valgus-ja helitehnika.

Lisaks valmistasime ette erinevaid videoklippe selle ajastu kohta. Eriline tänu läheb kaunistamisel Janettele ning videoklippidega Laurale ja Katrele. Nägime ränka vaeva, et kõik õigeks ajaks valmis saada, et pakkuda külalistele parimat elamust.

Peo mõte oli jutustada lugu, kuidas Eesti sai vabaks võõra võimu alt ja kuidas siin toimusid suured rahutused ning kuidas eestlased seda tähistasid, tuli niiöelda "pidu" ja sündis klubiajastu.

Pidu ise oli väga võimas, räägitakse, et Kuusalu Keskkooli aula pole sellist möllu veel varem näinudki, kogu rahvas tantsis ja tormas lavale, kui toimusid ühistantsud. Paljud on seda nimetanud kooli parimaks peoks läbi aegade.

42.lend

Omalooming

Kui ma oleksin armastus

Minu arvates on armastus elus kõige tähtsam, ilma selleta oleks maailm tühi ja kõle paik.
Kui ma oleksin armastus, käiksin iga inimese juures, vaataksin, kuidas neil läheb, aitaksin, kui vaja, ja kingiksin armastust, mida nad saavad jagada oma lähedastega. Täidaksin selle puhta tundega kõik katkised südamed, et nad saaksid olla taas õnnelikud ja vaadata elu rõõmsama pilguga.
Vuhiseksin mööda tänavaid, raputaks kõigile armastust. Aitaksin kõiki kodutuid, et nad saaksid jälle oma elule mõtte, võtaksid end kokku ja otsiksid lahendusi, kuidas leida töökohta, looksid endile kodu. Hoolitseksin hulkuvate loomade eest, et nad saaksid taas tunda hooliva peremehe kätt.

Lahendaksin kõik probleemid inimeste vahel, et nad ei kaotaks oma kalleid. Vähendaksin koolikiusamist, andes kiusatavale julgust ja armastust seista vastu kiusajatele. Kiusajatele annaksin ka armastust, et nad saaks aru, kuidas nad teistele haiget teevad.
Kaotaksin ära kõik sõjad ja näljahädad. Kuid seda saaksin teha ainult armastusega. Otsiksin üles aktiivsed ja ettevõtlikud inimesed, kellele annaksin veel rohkem armastust ja hoolivust, et nad aitaks inimesi ja võtaks koos midagi ette.
Kui oleks rohkem inimesi, kes usuvad armastuse väge, oleks maailm palju parem koht elamiseks.

Mariella Soom, 7.c klass

Kui minu võimuses oleks muuta maailma

Kui minu võimuses oleks maailma muuta, aitaksin kõiki, keda on ebaõiglaselt koheldud.
Ma teeksin igas riigis seaduslikuks samasooliste abielu ja võimaldaksin luua neil oma pere. Kaotaksin ära kõik rassistid, sest ilmselgelt pole inimese nahavärv tema enda valik. Asutaksin vähemarenenud riikidesse rohkem haiglaid ning ehitaksin kõigile kodu, kus on puhas ja saab end turvaliselt tunda.
Ma kaotaksin ära farmid, kus loomad ei saa vabalt joosta ning elavad oma tegelikust elueast poole vähem. Ma muudaksin palju populaarsemaks taimetoitluse ning taaskasutuse. Keelustaksin kosmeetikatööstuses loomade peal ainete testimise ega lubaks enam toota nahast saapaid, kasukaid ega muid loomanahast katted.
Hariduses pean oluliseks keskendumist laste loovusele ning vaimsele tervisele. Ei lubaks jätta vaheajaks koduseid töid, võimaldaksin sööklas õpilastele ka taimetoitu ning korraldan nii, et nad saavad koolis tunda end turvaliselt. Õpetajad peaksid tööle saamiseks läbima sõbralikkuse- testi, et nad ei mõjuks laste enesehinnangule halvasti.
Piiraksin metsaraiet ning kuulutaksin välja päeva, mil iga inimene maailmas istutab juurde ühe puu. Selle asemel, et ehitada täiesti puhtale maale uusi hooneid, lammutaksin kõigepealt vanad, mida ei ole ilus vaadata ja mida keegi ei kasuta.
Ma tegutseksin looduse heaks ja teeksin nii, et kõigil inimestel oleksid võrdsed õigused.

Maribel Uusmaa 7.c klass

Kui ma oleksin värv

Kui ma oleksin värv, oleksin sinine. Istuksin värvipotis, kuni keegi mind sealt pintsliga välja tõstaks ning kogemata aknalauale tilgutaks.
Sel aknalaual lebaksin aastaid. Vaataksin aknast välja ning imetleksin lendavaid linde ja liblikaid, piiluksin päikest ja kuud. Salaja silmanurgast jälgiksin möödujaid: noori armunuid, õnnetuid armastajaid, särasilmseid lapsi ja nukrameelseid heidikuid.
Lesiksin seal ja tunneksin rõõmu sellest, kes ma olen. Kuid ühtäkki hakkaksid mu peas idanema hoopis teised mõtted: Oleks mul suu, võiksin ma laulda. Leelotaksin maast ja ilmast, soojast ja külmast, põrgust ja paradiisist.
Oleks mul käed, kirjutaksin ma jutte. Jutte sellest, mida kuulen: linnulaulust, mis kostab avatud aknast, koera haugatustest, mis kajavad kaugusest, äikese müristamisest, mis peletab eemale linnud, ning vaikusest, mis hiilib ligi öö varjus.
Oleks mul jalad, jookseksin ma ära. Kiiresti, kaugele, mägede taha. Õpiksin tundma maailma, mida ma praegu ei tea, haistaksin lõhnu, mida siin ei tunta.
Kuid mul pole suud, käsi ega jalgu. Olen lihtsalt üks värvilaik aknalaual, ei midagi enamat. Ma pean jääma siia ootama, kuni kuivan. Mu peale tekib koorik, siis tõmbub sisemus krimpsu, kaotan oma läike, tuhmun täiesti. Muutun kõvaks kui kivi, seejärel hakkan pragunema, siis lagunema, kuni saan tolmuks. Tolmuna lendan laiali ega tule enam kunagi tagasi.
Mu hinge torkab mõte: kas oleks ikka parem olla värv, kui ma saan olla inimene? Olla see, kes ma praegu olen.

Minna Olli 7.c klass

Kui ma oleksin keeks

Kui ma oleksin keeks, siis ma sisaldaks maasikamoosi ja šokolaadi, sest need maitsevad mulle. Kindlasti on mul silmad, suu, jalad, käed ja nina.
Inimesed tahaksid mind ära süüa, aga ma põgeneksin nende eest. Ma elaksin piparkoogimajas. Kindlasti teeksin endale piparkoogiauto ja piparkoogijuhiload. Õhtuti päevitaksin ahjus ja öösel vaataksin filmi. Kindlasti tegeleksin kokkamisega. Töötaksin maailma kõige paremas restoranis peakokana. Sellega teeniksin raha ja maksaksin arveid. Suvel läheksin Hawaile reisile. Igal nädalavahetusel läheksin Pärnu Spasse oma sõbra Muffiniga. Muffin on poemüüja Tallinna Rimis. Aga mul on mure: kuna ma olen maitsev keeks, siis tahavad inimesed mind ära süüa.
Selline elu oleks väga lahe, aga selles elus on palju ülesandeid: tuleb peita ennast inimeste eest ja tuleb hoida ennast roiskumise eest.

Martin-Eric Lipp, 7.c